

Leo Trotskij: Brev till politbyrån (4 januari 1932)

[Ur *Writings of Leon Trotsky (1932)*, New York: Pathfinder Press 1973, s 18-20. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

FULLSTÄNDIGT HEMLIGT

Till politbyrån för Sovjetunionens kommunistiska parti (b). Till centrala kontrollkommissionens presidium.

Historien har återigen nått en av sina stora vändpunkter. I Tyskland avgörs det tyska proletariats, Kominterns och Sovjetunionens öde. Kominterns politik leder den tyska revolutionen mot undergång, lika oundvikligt som de gjorde med den kinesiska revolutionen, även om de denna gång gör det från motsatt håll. Allt som behöver sägas i detta avseende har jag sagt på andra ställen. Det är ingen idé att upprepa det här. I allra bästa fall kanske det återstår två eller tre månader för att vända på denna förödande politik, som Stalin har det fullständiga ansvaret för.

Jag talar inte om centralkommittén, eftersom den i själva verket har entledigats. De sovjetiska tidningarna, inklusive partiets, talar om "Stalins ledarskap", "Stalins sex villkor", "Stalins förutsägelser" och "Stalins allmänna linje", och ignorerar fullständigt centralkommittén. Diktaturen över partiet har drivits till ett sådant förfall att en enda persons okunnighet, grundläggande opportunistisk och brist på lojalitet kan sätta sin prägel på stora historiska händelser. Efter att fullkomligt ha misslyckats i Kina, England, Tyskland, i varenda land i världen, och först och främst i Sovjetunionen, stöder Stalin, under sin kamp för att rädda sin uppblåsta personliga prestige, en politik i Tyskland som automatiskt kommer att leda till en katastrof av en i historien hittills okänd omfattning.

För att inte skapa svårigheter för Stalin håller "partipressen", som har begränsats till status som slav, i allmänhet tyst om Tyskland. Istället talar den en hel del om "trotskism". Hela sidor fylls åter av "trotskism". Det handlar att få folk att tro att "trotskismen" är en "kontrarevolutionär" strömning, "världsbourgeoisens förtrupp". Den sjuttonde partikongressen har sammankallats under denna symbol. Det är helt uppenbart att den grova "agitationen" inte är menad att sträva efter några ideologiska mål, utan istället ska främja mycket bestämda, praktiska – eller mer exakt personliga – mål. En kortfattad formulering av dessa skulle låta så här: det är dags att *Turkulisera** politiken mot vänsteroppositionens representanter.

I den officiella kommunistiska pressen i väst har Stalin låtit avslöja den vitgardistiska terroristiska organisationens planer och syften, men döljer samtidigt dessa fakta för Sovjetunionens arbetare. Det är uppenbart vilket mål Stalin har med att publicera dessa avslöjanden utomlands: att ge sig själv alibi för sitt gemensamma arbete med general Turkul. Namnen Gorkij och Litvinov lades med största sannolikhet till som kamouflage.

Stalin ställde frågan om terroristiska repressalier mot författaren till detta brev långt innan Turkul: vid ett förtroligt möte 1924-1925 vägde Stalin för- och nackdelarna. Fördelarna var uppenbara och klara. Det viktigaste skälet mot var att det fanns alltför många osjälviska unga trotskister som skulle kunna svara med aktioner för att bekämpa terroristerna.

* Syftar på den vitgardistiske generalen Anton Turkul, som senare blev en hemlig brittisk agent – öa.

Senare blev jag informerad om detta av Zinovjev och Kamenev, när de hade gått över till oppositionen. Dessutom var omständigheterna och detaljerna de gav av en sådan art att de skingrade alla tvivel om uppgifternas riktighet. Jag hoppas att ni inte har glömt att Zinovjev och Kamenev, tillsammans med Stalin, tillhörde ”trojkan” som stod över centralkommittén: de var medvetna om saker som var helt otillgängliga för centralkommitténs basmedlemmar. Om Stalin nu skulle tvinga Zinovjev och Kamenev att förneka sina vittnesmål från den tiden, så kommer ingen att låta sig bli lurad.

1925 släppte man frågan. Men som de nuvarande händelserna visar, sköts den bara upp för senare beaktande.

Stalin har dragit slutsatsen att det var ett misstag att landsförvisa Trotskij från Sovjetunionen. Det är känt från hans – protokollförda – uttalanden i politbyrå vid den tiden, att han hade hoppats att Trotskij, efter att ha berövats ett ”sekretariat” och inte längre hade några resurser, skulle bli ett hjälplöst offer för byråkratins världsomfattande förtalskampanj. Denne apparatman har gjort en missbedömning. Tvärt emot hans förväntningar visade det sig att idéer har sin egen kraft, även utan en apparat och utan resurser. Komintern är en storslagen byggnad som både teoretiskt och politiskt inte är något annat än ett tomt skal. Den revolutionära marxismens, det vill säga även leninismens, framtid är från och med nu oskiljaktigt knuten till vänsteroppositionens internationella kadrer. Inga förfalskningar kan ändra på det, oavsett hur många de blir. Oppositionens grundläggande verk har publicerats eller kommer att publiceras på alla språk. Oppositionens kadrer är visserligen än så länge inte så många, men de är ändå okuvliga och finns i alla länder. Stalin inser mycket väl vilken stor fara den internationella vänsteroppositionens ideologiska oförsonlighet och ihärdiga tillväxt utgör för honom *personligen*, för hans spelade ”auktoritet”, för hans bonapartistiska allsmäktighet.

Stalin bedömer att misstaget behöver rättas till. Hans plan har tre steg: för det första offentliggörs information som GPU har fått om att general Turkul förbereder en terroristisk komplott mot Trotskij (under maximalt gynnsamma omständigheter, som Stalin har skapat för honom); för det andra inleds en internationell ”ideologisk” kampanj som säkert kommer att kulminera i en resolution vid partikonferensen och en resolution från Komintern – Stalin behöver den som en sorts politiskt mandat för att samarbeta med Turkul; för det tredje: för att garantera sig mot vedergällning väljer Stalin med hjälp av GPU ut och rensar med verkligt brutal grymhet ut allt som är misstänkt, otillförlitligt eller tvivelaktigt.

Jag har förstås inte fått reda på uppdragets tekniska detaljer – om Turkul kommer att försöka tillskriva sitt verk till Stalin eller om Stalin kommer att gömma sig bakom Turkul. Det vet jag inte, men någon Jagoda som fungerar som mellanhand känner säkert till detta mycket väl, tveklöst med hjälp av den berömda ”Wrangelofficeren”.*

Det säger sig själv att Stalins planer och syften inte kan påverka vänsteroppositionens eller min politik, inte på något eller sätt eller ur någon vinkel. Det politiska ödet för Stalin, partiets förvanskare, den kinesiska revolutionens dödgrävare, Kominterns ödeläggare, kandidat till

* ”Wrangelofficeren” var en GPU-agent som i slutet av 1927 hade skickats in i vänsteroppositionen. I september samma år tillkännagav GPU att en räd mot ett antal partimedlemmars hem hade avslöjat en hemlig tryckpress och dessutom en konspiration mellan den trotskistiska oppositionen och ett antal militärer, inbegripet en före detta officer i baron Peter Wrangels armé, i syfte att störta Sovjetregeringen. Bara några dagar efter GPU:s räd slogs det officiellt fast att den ”hemliga tryckpressen” bestod av en stencilapparat och en skrivmaskin som oppositionen hade använt för att kopiera dokument på, och att ”Wrangelofficeren” – vars namn aldrig offentliggjordes – var ditskickad från GPU. I officiella dokument medgav Menzjinskij, GPU:s ledare, och Stalin att ”Wrangelofficeren” verkligen var en sovjetisk polisagent som medvetet placerats i oppositionen som provokatör – öa.

den tyska revolutionens dödgrävare, är förutbestämt. Hans politiska kraschlandning kommer att bli en av de mest fruktansvärda i historien. Det är inte frågan om Stalin utan om att rädda Komintern, den proletära diktaturen, oktoberrevolutionens arv, att återuppliva Lenins parti. Vid första bästa åskmuller kommer majoriteten av de byråkrater som Stalin grundar sig på både i Sovjetunionen och i alla Kominterns sektioner att fly. Vänsteroppositionen kommer ända till slutet att förbli lojala mot Marx' och Lenins fana!

Detta dokument kommer att förvaras i ett begränsat men fullt tillräckligt antal kopior av tillförlitliga personer i flera länder. Ni har meddelats redan på förhand!